

3. Konstytucija Ukrajiny vid 28 červnia 1996 roku № 254k/96-VR [Elektronnyj resurs] / Verchovna Rada Ukrajiny. – Režym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254k/96vr>.

4. Socialna pedahohika: mala encyklopedija / za zah. red. prof. I. D. Zvierievoji. – K.: Centr učbovoji literatury, 2008. – 336 s.

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ СОЦИАЛЬНОЙ РАБОТЫ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ

Т.С. Терещенко

***Аннотация.** В статье проанализировано состояние подготовки будущих специалистов социальной работы, уточнено основное содержание их подготовки. Проведен сравнительный анализ учебных планов подготовки магистров социальной педагогики и социальной работы.*

***Ключевые слова:** специалист социальной работы, профессиональная подготовка, профессиональная деятельность.*

CURRENT ISSUES TRAINING SOCIAL WORK AT THE PRESENT STAGE

T. Tereshchenko

***Abstract.** The article analyzes the state of preparation of the future experts of social work, clarified the basic content of their training. Established requirements for the individual professional social future. A comparative analysis of the curriculum for masters of social pedagogy and social worker.*

***Keywords:** a social worker, professional training, professional activity.*

УДК 37.013.42

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ У ВП НУБІП УКРАЇНИ «ЗАЛІЩИЦЬКИЙ АГРАРНИЙ КОЛЕДЖ ІМ. Є.ХРАПЛИВОГО»

В. М. ТЕСЛЮК, кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: vallips@mail.ru

М. Д. МОТРИНЧУК, студентка гуманітарно-педагогічного факультету
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: motrynychukmarjana@ukr.net

***Анотація.** У статті розглянуто зміст, завдання, особливості та методику організації виховної роботи у ВП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж ім. Є.Храпливого». Висвітлено розподіл функціональних обов'язків здійснення виховного процесу між працівниками навчального закладу. Продемонстровано специфіку організації та керівництва виховної роботи в студентській групі. Визначено основні завдання виховної роботи у ВП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж ім. Є.Храпливого»: створення організаційно-педагогічних умов для проходження студентами адап-*

© В. М. Теслюк, М. Д. Мотринчук, 2016

таційного періоду та подальшого навчання у вищому навчальному закладі; надання допомоги студентам у вирішенні побутових проблем; створення позитивного морально-психологічного клімату в колективі; управління процесом соціальної адаптації студентів; організація соціального захисту дітей-сиріт, інвалідів, дітей, які залишилися без піклування батьків; організація студентського самоуправління; сприяння відродженню та створенню нових традицій, цікавих форм організації дозвілля студентів та організації їх проведення; залучення до виховної роботи талановитих педагогів, викладачів, вчених, діячів культури, батьків; використання правових норм захисту прав та інтересів особистості; організація змістовного дозвілля студентів, свят, пізнавально-розважальних програм, діяльності студентських наукових товариств, клубів, гуртків; сприяння працевлаштуванню студентів.

Визначено оптимальні методи виховної роботи, що ґрунтуються на демократичному стилі взаємодії «викладач-студент»: ситуаційно-рольові ігри, метод відкритої трибуни, соціально-психологічні тренінги, інтелектуальні аукціони, «мозкові атаки», метод аналізу соціальних ситуацій із морально-етичним характером.

Ключові слова: вищий навчальний заклад, виховна робота, студент, викладач, куратор, студентське самоуправління.

Актуальність (Introduction). Проблема виховання майбутніх фахівців із вищою освітою на сьогоднішній день набуває особливої актуальності, тому на сучасному етапі актуальним питанням є духовний розвиток особистості, на що й акцентовано увагу в державних нормативних документах та актах. Зокрема, Закон України «Про вищу освіту» передбачає створення таких умов навчання та виховання, які б забезпечували можливість інтелектуального, морального, духовного, естетичного і фізичного розвитку особи, що сприяє формуванню знаючої, вмілої та вихованої особистості [3].

Аналіз останніх досліджень та публікацій (Analysis of recent researches and publications). Аналіз літератури дає можливість умовно виділити три основні підходи, які характеризують категорійні ознаки поняття «виховання». Суть першого підходу полягає в тому, що ряд дослідників, серед них: А. С. Макаренко, В. О. Сухомлинський, В. І. Журавльов, Т. М. Мальковська, О. Г. Харчев, Г. М. Філонов, М. І. Шилова, В. О. Якунін, розглядають виховний процес на соціологічному рівні, як процес соціалізації особистості. Другий підхід (С. Л. Рубінштейн, Б. Г. Ананьєв, О. В. Петровський, П. П. Блонський, О. Г. Хріпкова, Н. В. Кузьміна, О. Г. Ковальов, Г. С. Костюк, В. І. Войтко, О. Г. Киричук, К. К. Платонов) передбачає дослідження процесу виховання на психологічному рівні. Третій підхід – власне педагогічний – (В. О. Сухомлинського, Н. В. Кузьміної, Ю. П. Азарова, М. І. Болдирєва, І. П. Іванова, Т. О. Ільїної, Ю. К. Бабанського, І. Ф. Харламова, Г. І. Щукіної, М. М. Фіцули) передбачає побудову цілеспрямованої системи організації виховної діяльності щодо оволодіння суспільним досвідом і створення сприятливих умов із метою формування позитивних якостей особистості.

Метою (Purpose) статті є дослідження виховної роботи у ВП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж ім. Є. Храпливого».

Методи (Methods). У процесі дослідження застосовано наступні методи: аналіз, синтез, узагальнення, систематизація, вивчення передового досвіду.

Результати (Results). Зміст виховної роботи передбачає особистісно-орієнтовану національну модель виховання, яка спрямована на механізм са-

моралізації особистості, визначає напрями гуманістичної виховної діяльності у вищому навчальному закладі.

Мета виховної роботи – це формування громадянина через його політичну, правову, трудову, економічну, культурну освіченість, через практичну участь у суспільно значущих справах.

Виховання студентської молоді здійснюється за принципами науковості, системності, наступності та зв'язку з реальним життям.

Виховна робота у ВП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж ім. Є.Храпливого» спрямована на формування особистості, яка усвідомлює свою приналежність до українського народу, зберігає і продовжує українські культурно-історичні традиції, шанобливо ставиться до рідних святих, рідної мови, історії, а також до культури народів інших національностей, які проживають в Україні та проявляє культуру міжетнічних і міжособистісних стосунків.

Виховна діяльність у коледжі утворює особистісно-орієнтовані методи-ки виховання, є наскрізною, входить до планів роботи всіх підрозділів навчального закладу.

Основними завданнями виховної роботи у ВП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж ім. Є.Храпливого» є: виявлення та розвиток у студентської молоді нахилів, здібностей, талантів, інтелектуальності, що є запорукою формування висококваліфікованих фахівців й самостійних особистостей; забезпечення практичної підготовки майбутнього спеціаліста; виховання національної та загальнолюдської моралі, духовності й культури; формування у студентської молоді сучасного світогляду, ідей, поглядів, переконань, заснованих на найцінніших надбаннях вітчизняної і світової культури; встановлення гуманних взаємин між усіма членами педагогічного та студентського колективів; набуття молодим поколінням соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої національної культури між-національних взаємин; формування національної свідомості, любові до рідної землі, свого народу, бажання працювати задля розвитку держави, готовності її захищати; розвиток у студентів мовної культури; формування родинно-сімейної культури, вивчення та збереження звичаїв, обрядів, традицій українського народу [2].

Виховну роботу у вищому навчальному закладі здійснюють директор, заступники директора, завідувачі відділень, голови циклових (предметних) комісій, викладачі, вихователі, методисти, керівники фізичного виховання, практичні психологи, соціальні працівники, бібліотекарі, керівники гуртків, органи студентського самоуправління (студентська профспілка, студпарламент, старостат) тощо.

Загальне керівництво виховним процесом у коледжі здійснює директор. Безпосереднім організатором виховної роботи є заступник директора з виховної роботи ВНЗ.

Організацію і керівництво виховною роботою в групі забезпечує керівник групи. Його діяльність здійснюється на підставі плану виховної роботи, розробленого на навчальний семестр згідно з річним планом вищого навчального закладу, який обговорюється на засіданні педагогічної ради та затверджується директором. План повинен бути конкретним, чітким, оперативним. Організаційно-методична допомога керівникові групи надається адміністрацією вищого навчального закладу згідно з їх посадовими обов'язками.

Форми організації виховної роботи в навчальній групі визначає керівник групи, з урахуванням специфіки вищого навчального закладу та побажань сту-

дентів.

До основних завдань змісту виховної роботи коледжу входить: створення організаційно-педагогічних умов для проходження студентами адаптаційного періоду та подальшого навчання у вищому навчальному закладі; надання допомоги студентам у вирішенні побутових проблем; створення позитивного морально-психологічного клімату в колективі; управління процесом соціальної адаптації студентів; організація соціального захисту дітей-сиріт, інвалідів, дітей, які залишилися без піклування батьків; організація студентського самоуправління; сприяння відродженню та створенню нових традицій, цікавих форм організації дозвілля студентів та організації їх проведення; залучення до виховної роботи талановитих педагогів, викладачів, вчених, діячів культури, батьків; використання правових норм захисту прав та інтересів особистості; організація змістовного дозвілля студентів, проведення свят, пізнавально-розважальних програм, діяльності студентських наукових товариств, клубів, гуртків; сприяння працевлаштуванню студентів.

Методи виховної роботи стимулюють розвиток самоорганізації, самоуправління, критично-творчого мислення, самоактивності, творчості, самостійності та усвідомлення власних світоглядних орієнтацій, які є основою життєвого вибору, громадянського самовизначення. До оптимальних методів виховної роботи відносяться ті, що ґрунтуються на демократичному стилі взаємодії «викладач-студент». До таких методів належать ситуаційно-рольові ігри, метод відкритої трибуни, соціально-психологічні тренінги, інтелектуальні аукціони, «мозкові атаки», метод аналізу соціальних ситуацій із морально-етичним характером тощо.

Окрім вищезазначених методів доцільно використовувати також традиційні форми роботи: збори студентського колективу (загальні, курсу, групи); обговорення політичних подій у державі, у світі; випуски студентських газет, презентації книг, виставки нових періодичних видань, підручників, навчальних посібників; заняття-екскурсії, заняття-зустрічі з цікавими людьми, заняття-концерти, рольові ігри, диспути, творчі зустрічі з викладачами, випускниками, науковцями; читацькі конференції, науково-практичні студентські конференції; лекції з питань організації навчальної та наукової роботи студентів; консультації: юридичні, психологічні, медичні тощо; засідання творчих гуртків, клубів за інтересами, студій, віталень; вечори відпочинку, дискотеки, літературні зустрічі, карнавали, українські вечорниці, спортивні ігри, змагання, гуртки, секції, козацькі забави тощо; огляди художньої самодіяльності, фестивалі; конкурси на кращу студентську групу, на кращого керівника групи, на кращого представника своєї професії; культпоходи до музеїв, екскурсії в інші міста і села України, туристичні походи та інші форми роботи.

Загальний контроль за проведенням виховних заходів та рівня вихованості студентів здійснює директор вищого навчального закладу.

Загальний облік планових виховних заходів здійснює заступник директора з виховної роботи.

Питання щодо ефективності виховних заходів заслуховується і обговорюється на засіданнях педагогічної та адміністративної рад вищого навчального закладу [2, с. 251-253].

Висновки і перспективи (Discussion). Отже, організація виховної роботи у ВНЗ потребує постійного вдосконалення, пошуку і реалізацію нових форм впливу на студентів, відпрацювання нових методик. Разом із тим, потрібно активізувати традиційні види діяльності для збереження досягнень мину-

лого. Виховання має носити творчий характер, орієнтуючись на проблеми, пов'язані зі специфікою кожного ВНЗ.

В організації виховної роботи надзвичайно важливе завдання стоїть перед дирекцією ВНЗ та органами студентського самоуправління, яке полягає у створенні належних умов для розвитку та задоволення культурних потреб студентів, що сприятиме їх самореалізації. Адже, випускники ВНЗ мають бути не просто знаючими фахівцями, а людьми творчими, духовно багатими, із демократичним світобаченням.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про вищу освіту» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. – Назва з екрану.
2. Збірник положень, які регламентують питання організаційно-адміністративної, навчально-виховної та методичної роботи ОП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж ім. Є.Храпливого» / Глова В.С., Сопилук М.В., Книш І.Я., Андрусик О.М., Книш І.І., Деркач Н.Я., Гудима О.М. – Заліщики : ОП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж ім. Є.Храпливого», 2015. – 277 с.
3. Кошельник В. В. Організація виховної роботи зі студентами у вищому навчальному закладі / В. В. Кошельник. – Вінниця : Гуманізм та освіта, 2010. – 271 с.
4. Наказ МОН України від 16.06.2015 № 641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/4068>. – Назва з екрану.

References

1. Law of Ukraine «On Education High society»: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Collections of provisions rehlamentyruyuschyh organizational questions-administratively, and uchebnoy metodycheskoy work OP NUByP Ukraine "Zaleshytskyu College ahrarnyy them. E.Hraplyvoho». Zaleshchiky, 2015, 277.
3. Koshelnyk, V. (2010). Organization of work co vospytatelnoy students in establishments of High society uchebnom. Humanism and Education, 271.
4. Ordinance MES of Ukraine from 16.06.2015 number 641 «Adoption Rev. national-patryotycheskoho concept of education children and young people, Meropryyatyy on Implementation of national-patryotycheskoho concept of education and Youth and children methodical recommendations for national-patryotycheskoho of education in establishments of obscheobrazovatelnyh uchebnyh»: <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/4068>.

ОСОБЕННОСТИ ВОСПИТАНИЯ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ В ОП НУБИП УКРАИНЫ «ЗАЛИЩИЦКИЙ АГРАРНЫЙ КОЛЛЕДЖ ИМ. Е. ХРАПЛИВОГО»

В.М. Теслюк, М.Д. Мотринчук

Аннотація. В статтє рассмотрены содержание, задачи, особенности и методика организации воспитательной работы в ОП НУБіП України

«Залищицкий аграрный колледж им. Е.Храпливого». Освещено распределение функциональных обязанностей осуществления воспитательного процесса между работниками учебного заведения. Продемонстрировано специфику организации и руководства воспитательной работы в студенческой группе. Определены основные задачи воспитательной работы в ОП НУБиП Украины «Залищицкий аграрный колледж им. Е.Храпливого»: создание организационно-педагогических условий для прохождения студентами адаптационного периода и дальнейшего обучения в высшем учебном заведении; оказание помощи студентам в решении бытовых проблем; создание положительного морально-психологического климата в коллективе; управления процессом социальной адаптации студентов; организация социальной защиты детей-сирот, инвалидов, детей, оставшихся без попечения родителей; организация студенческого самоуправления и др. Определены оптимальные методы воспитательной работы, основанные на демократическом стиле взаимодействия «преподаватель-студент»: ситуационно-ролевые игры, метод открытой трибуны, социально-психологические тренинги, интеллектуальные аукционы, «мозговые атаки», метод анализа социальных ситуаций с морально-этическим характером.

Ключевые слова: высшее учебное заведение, воспитательная работа, студент, преподаватель, куратор, студенческое самоуправление.

**FEATURES OF EDUCATION STUDENTS
THE OP NUBIP UKRAINE «ZALESCHITSKY AGRICULTURAL COLLEGE
NAMED E. HRAPLIVOGO»**

V. M. Teslyuk, M. D. Motrynychuk

Abstract. The article describes the content, objects, features and methods of organization of educational work in the OP NUBiP Ukraine «Zalischitsky Agricultural College E. Hraplivogo». Illuminated distribution of functional responsibilities of the educational process between the employees of the institution. It demonstrated the specificity of the organization and management of educational work in the student group. The main tasks of educational work in the OP NUBiP Ukraine «Zalischitsky Agricultural College E.Hraplivogo». The creation of organizational and pedagogical conditions for students passing the adaptation period and further study in higher education; assist students in dealing with everyday problems; creating a positive moral and psychological climate in the team; Management of social adaptation of students of the process; organization of social protection of orphans, the disabled, children left without parental care; Organization of student government; to promote the revival and creation of new traditions, interesting forms of leisure of students and the organization of their implementation; involvement in the educational work of talented teachers, educators, scientists, artists, parents; Use the rule of law to protect the rights and interests of the individual; organization of substantial leisure of students, festivals, informative and entertaining programs, activities of student scientific societies, clubs and circles; promoting students employment.

The optimal methods of educational work, based on a democratic style of interaction «teacher-student»: situational role-playing games, the method of the bleachers, socio-psychological training, intelligent auctions, «brainstorming» method of analysis of social situations with moral and ethical character.

Keywords: higher educational institution, educational work, student, teacher, curator and student government.